

1976 nr. 18 23. apríl**Lög um bátaábyrgðarfélög**

■ **1. gr.** Skip merkir í lögum þessum öll fljótandi för, stór og smá, sem sigla undir íslenskum fána, innan þeirra takmarka, sem lögín setja.

■ **2. gr.** [Allir skipaeigendur, sem eiga vélskip með þilfari 100,49 rúmlestir brúttó að stærð eða minni, sem aðallega eru ætluð til fiskveiða við Ísland, skulu skyldir að váttryggja þau hjá bátaábyrgðarfélagi sem starfar samkvæmt lögum þessum eða hjá öðru váttryggingafélagi sem hlotið hefur starfsleyfi, og með þeim skilmálum sem settir eru í lögum þessum og reglugerðum sem settar eru samkvæmt þeim.]¹⁾

□ Neiti einhver skipseigandi að váttryggja skip, sem tryggingarskyld er samkvæmt lögum þessum, skal það eigi að síður skoðað og metið af skoðunar- og virðingarmönnum hlutaðeigandi félags og váttryggt sem önnur tryggingarskyld skip og iðgjaldið innheimt með lögtaki skv. 17. gr. ef þörf krefur.

□ ...¹⁾

¹⁾ L. 116/1993, 9. gr.

■ **3. gr.** Eigi er skylt að váttryggja skip, sem vegna ágalla hefur ekki haft haffærisskráteini í eitt ár. Þegar svo stendur á, skal bátaábyrgðarfélag segja tryggingu skipsins upp, en tilkynna skal það veðhöfum með 14 daga fyrirvara.

■ **4. gr.** Ráðherra getur heimilað bátaábyrgðarfélagi að taka að sér endurtryggingu á hluta þeirra áhættu, sem Samábyrgðin yfirtekur frá öðrum bátaábyrgðarfélögum.

■ **5. gr.** [Ráðherra getur heimilað bátaábyrgðarfélagi að reka aðrar greinar váttrygginga í samræmi við ákvæði laga um váttryggingarstarfsemi.]¹⁾

□ Slíka heimild skal því aðeins veita, að löglegur félagsfundur, þar sem mætt er með a.m.k. helming allra atkvæða í félaginu, hafi samþykkt að óska heimildarinnar, enda hafi þess verið getið í fundarboði, að málið yrði á dagskrá.

□ Heimild skal binda þeim skilyrðum, sem þurfa þykir, til þess að fjárhag félaganna verði ekki stofnað í hættu, og skal leita álits Samábyrgðar Íslands á fiskiskipum, áður en heimildin er veitt.

□ Í reikningum félaganna skal tilgreina sérstaklega tekjur og gjöld vegna þeirra trygginga, sem um ræðir í þessari grein, og skulu þeir vera í samræmi við reglugerð um ársreikninga váttryggingarfélaga.

¹⁾ L. 116/1993, 10. gr.

■ **6. gr.** [Bátaábyrgðarfélag það, sem nú starfar í Vestmannaeyjum, er undanþegið ákvæðum þessara laga. Þó skal því skylt, sé þess óskað, að tryggja fiskiskip sem skrásett eru í Vestmannaeyjum og eru innan þeirra stærðartakmarka sem ákveðin eru í 2. gr. laganna. Einnig skal það háð ákvæðum 14. gr. um aðstoð.]¹⁾

¹⁾ L. 116/1993, 11. gr.

■ **7. gr.** Landinu skal skipt í váttryggingarsvæði. Ráðherra ákveður takmörk þeirra í samráði við Samábyrgðina.

□ [Á hverju váttryggingarsvæði skal vera eitt bátaábyrgðarfélag. Bátaábyrgðarfélagi eða váttryggingafélagi á tilteknu váttryggingarsvæði er skylt, sé þess óskað, að váttryggja váttryggingarskyld fiskiskip sem skrásett eru á því svæði.]¹⁾

□ Nú er skip flutt á annað tryggingarsvæði, og skal þá eigandi, skrásetningarstjóri og bátaábyrgðarfélag á því svæði, er skipið flyst frá, tilkynna það bátaábyrgðarfélagi á því svæði, sem skipið flyst á, og Samábyrgðinni. Vanræksla á tilkynningu varðar sektum ...²⁾ Sömu viðurlögum varðar það eiganda, ef hann vanrækir að skrásetja skipið tafarlaust á

hinu nýja tryggingarsvæði. Ábyrgð fyrra félags fellur niður, jafnskjött og skip hefur verið skrásett á öðru félagssvæði, enda hafi viðtakandi bátaábyrgðarfélag látið skoða skipið strax eftir að því barst flutningstilkynning, og samþykkt flutninginn.

□ Sé skip, sem tryggt er samkvæmt lögum þessum, svipt haffærisskráteini, skal [Siglingastofnun Íslands]³⁾ þegar í stað tilkynna það viðkomandi bátaábyrgðarfélagi eða Samábyrgðinni.

¹⁾ L. 116/1993, 12. gr. ²⁾ L. 116/1990, 38. gr. ³⁾ L. 7/1996, 4. gr.

■ **8. gr.** Ráðherra ákveður, að fengnum tillögum Samábyrgðarinnar og bátaábyrgðarfélaganna, hámark þeirra áhættu, sem hvert bátaábyrgðarfélag tekur á eigin reikning í hverju skipi.

□ [Félögin geta óskað endurtryggingar hjá Samábyrgðinni á þeim hluta áhættunnar í hinum váttryggðu skipum sem þau bera ekki sjálf og getur hún ekki undan því skorast.]¹⁾

□ Verði ágreiningur milli bátaábyrgðarfélags og Samábyrgðarinnar um endurtryggingariðgjöld, sker ráðherra úr.

¹⁾ L. 116/1993, 13. gr.

■ **9. gr.** Stjórn bátaábyrgðarfélags skal skipuð minnst þremur og mest fimm mönnum, og skal fjöldi þeirra ákveðinn á aðalfundi.

□ Samábyrgðin skipar einn af stjórnarmönnum, en hinir eru kosnir á aðalfundi. Varamenn skulu valdir á sama hátt. Val stjórnarinnar gildir í tvö ár í senn.

□ Aðalfundur ákveður þóknun stjórnarinnar.

□ Stjórnin kys sér formann og varaformann.

□ Stjórnarfundi skal halda, þegar formaður telur þess þörf eða þegar tveir stjórnarmenn krefjast. Formaður er fundarstjóri, en varaformaðurinn, ef formaður er ekki mættur. Stjórnin er ályktunarfær ef meiri hluti stjórnarmanna er mættur, þar á meðal formaður eða varaformaður. Meiri hluti atkvæða ræður úrslitum mála.

□ Stjórnarmaður má ekki taka þátt í afgreiðslu máls, sem snertir hann sjálfan fjárhagslega.

□ Stjórnin skal halda fundarbók og skrá í hana allar ákvarðanir sínar.

□ Stjórnin hefur æðsta úrskurðarvald í öllum málefnum félagsins innan takmarka þessara laga. Hún úrskurðar skaðabótageiðslur, en þó þarf jafnan samþykki Samábyrgðarinnar, ef bótaupphæðin nemur 200.000 kr. eða meiru.

□ Stjórnin ræður framkvæmdastjóra fyrir félagið og ákveður starfssvið hans og laun. Einnig ræður stjórnin annað starfsfólk eftir því, sem þörf er á.

■ **10. gr.** Reikningar bátaábyrgðarfélaganna skulu endurskoðaðir af löggiltum endurskoðanda og af tveimur endurskoðendum, sem kosnir eru á aðalfundi til tveggja ára í senn. Aðalfundur ákveður þóknun kjörinna endurskoðanda.

□ Endurskoðendur skulu hafa lokið endurskoðun sinni í síðasta lagi 5 dögum fyrir aðalfund, og skulu reikningar viðkomandi félags liggja frammi hjá framkvæmdastjóra eða formanni frá því endurskoðun er lokið og þar til aðalfundur hefst.

■ **11. gr.** Aðalfundur skal halda fyrir hvert einstakt félag fyrir lok júnímánaðar ár hvert og aukafund, þegar stjórnin telur þess þörf eða 1/5 hluti skipaeigenda fer þess á leit.

□ Til aðalfundar skal boðað með auglýsingum í blöðum og útvarpi eða á annan öruggan hátt eigi síðar en 14 dögum fyrir fundardag, og aukafund skal halda svo fljótt sem auðið er, eftir að stjórnin hefur fengið tilmæli um fundinn. Boða skal til aukafundar með viku fyrirvara.

□ Á aukafundi¹⁾ skal lagður fram endurskoðaður reikningur félagsins og kosin stjórn og endurskoðendur skv. 9. og 10. gr.

□ Atkvæðisrétt á fundum og kjörgengi til stjórnar og annarra trúnaðarstarfa hafa allir skipa eigendur, eða fulltrúar þeirra, sem eiga skip í frumtryggingu hjá félaginu, og skulu þeir hafa eitt atkvæði fyrir hverjar 2.000.000 kr. eða minni upphæð í einu skipi, sem þeir hafa tryggt hjá félaginu.

□ Ef fleiri en einn eru eigendur að sama skipi, skulu þeir fela einum umboðsmanni að fara með atkvæði skipsins, og skal tilkynna það stjórn félagsins.

□ Félagsmaður getur farið með atkvæðisrétt fyrir aðra félagsmenn, enda hafi hann fengið til þess skriflegt umboð. Þó má enginn fara með meira atkvæðismagn en 10% af heildaratkvæðamagni félagsins.

□ Fundur er lögmaður, ef mætt er með helming allra atkvæða í félaginu. Verði fundur ekki lögmaður, skal svo fljótt sem auðið er boða til nýs fundar með viku fyrirvara, og er sá fundur ályktunarfær án tillits til þess, með hve mörg atkvæði er mætt á þeim fundi.

□ Senda skal ráðuneytinu, [Fjármálaeftirlitinu]²⁾ og Samábyrgðinni afrit af ársreikningum félagsins að afloknum aðalfundi ár hvert.

¹⁾ Svo í Stjttð., en á berysnilega að vera „aðalfundi“. ²⁾ L. 84/1998, 19. gr., sem öðlast gildi 1. janúar 1999.

■ **12. gr.** Eignum félaganna má eingöngu verja samkvæmt tilgangi þeirra og samkvæmt lögum um váttryggingarstarfsemi.

■ **13. gr.** Stjórn bátaábyrgðarfélags og Samábyrgðin skipa hvor um sig einn skoðunar- og virðingarmann fyrir hvert félag og einn til vara til að framkvæma skoðunar- og virðingargerðir samkvæmt fyrirmælum þessara laga. Þeir skulu, áður en skip er tekið í tryggingu, skoða og meta skipið og gefa skriflega, sundurliðaða skýrslu um matið.

□ Ef skoða skal skip, sem skoðunar- og virðingarmaður á að öllu eða nokkru leyti, skal varamaður framkvæma skoðun og mat.

□ Skoðun skipa gildir til tveggja ára í senn. Þó er aðilum heimilt að krefjast þess, að skoðun og mat fari fram, hvenær sem þeim þykir ástæða til.

□ Stjórn félagsins ákveður þóknun skoðunarmanna, og greiðist hún af eiganda skipsins.

□ Bátaábyrgðarfélag, váttryggður og Samábyrgðin geta hvert um sig krafist yfirmats, og skal það framkvæmt af þremur dómkvöddum, sérfróðum mönnum.

□ Sé skipi í einhverju ábótavant, er skoðun fer fram, getur félagið fellt það úr tryggingu, og skal bætt úr ágöllum þeim, sem skoðunarmenn telja á skipinu, áður en það er tekið í tryggingu á ný. Sé skipið fellt úr tryggingu vegna framangreindra orsaka, skal það tilkynnt veðhöfum með 14 daga fyrirvara áður en niðurfelling tryggingar tekur gildi.

□ Váttryggingarverð skipanna skal miða við matsverð eftir nánari fyrirmælum, sem sett verða í reglugerð.

□ Skoðunar- og virðingarmenn skulu einnig skoða hvert það tjón, sem váttryggt skip verður fyrir, áður en viðgerð á skipinu hefst og gefa skriflega, sundurliðaða skýrslu um tjónið. Þeir skulu síðan fylgjast með viðgerð á skipinu, og að henni lokinni leggja fram skriflega matsgjörð á tjóninu og skýrslu um, hvort skipið sé komið í samt lag eftir viðgerðina.

■ **14. gr.** Öll skip, sem tryggt eru samkvæmt lögum þessum eða af Samábyrgðinni, svo og öll þau skip, sem ríkisstofnanir eða ríkissjóður gera út eða sjá um útgerð á, eru skyld til að

hjálpá hvert öðru úr háska. Greiðslu fyrir slíka hjálp verður ekki krafist eftir venjulegum björgunarreglum, heldur skal hún ákveðin af stjórn hlutadeigandi félags, ef bæði skipin eru tryggt hjá sama félagi, ella af stjórn Samábyrgðarinnar. Greiða skal aðeins það fjártjón og þann tilkostnað, sem hjálpin hefur bakað þeim, er hana veitti, og aldrei getur greiðslan orðið hærri en váttryggingarfjárhæð skipsins, sem hjálpina þáði. Ákvæði laga nr. 25/1967 og 66/1963¹⁾ um hlutdeild skipshafnar í björgunarlaunum breytist í samræmi við ákvæði greinar þessarar.

¹⁾ Nú l. 34/1985.

■ **15. gr.** . . . ¹⁾

¹⁾ L. 116/1993, 14. gr.

■ **16. gr.** [Ef fjárhagur gagnkvæms bátaábyrgðarfélags telst ekki sæmilega traustur getur ráðherra ákveðið að lagt skuli aukaiðgjald á váttryggðu. Gjald þetta má eigi vera hærra en 20% af iðgjöldum af váttryggðum skipum og 100% af iðgjöldum trygginga sem snerta útgerð fiskiskipa. Gjald þetta renni í sjóð félaganna.]¹⁾

□ Aukaiðgjald verður eigi lagt á iðgjöld tiltekens árs, nema ákvörðun um það hafi verið tekin áður en 2 mánuðir eru liðnir frá lokum ársins.

¹⁾ L. 116/1993, 15. gr.

■ **17. gr.** Bátaábyrgðarfélag hefur lögveð í skipi og lög-taksrétt fyrir skoðunarkostnaði og váttryggingariðgjöldum af skipum, þó eigi fyrir lengra tímabil en 2 ár frá gjalddaga þeirra að telja. Sama gildir um aukaiðgjöld, sem reiknuð eru af váttryggingariðgjöldum skipa.

■ **18. gr.** Nú hefur bátaábyrgðarfélag ekki innheimt váttryggingariðgjöld og stendur jafnframt ekki í skilum við Samábyrgðina með endurtryggingariðgjöldin og skal þá ráðuneytinu heimilt að leggja félagið niður og ráðstafa tryggingunum yfir á annað félagssvæði eða beint til Samábyrgðarinnar. Öðlast þá sá aðili, sem tekur við tryggingunum, allar eignir félagsins, kröfur og réttindi.

■ **19. gr.** . . . ¹⁾

¹⁾ L. 116/1993, 16. gr.

■ **20. gr.** Þegar váttryggðar eignir eru veðsettar, nær veðrétturinn einnig til váttryggingafjárins. Þegar váttryggingafé er útborgað, ber félaginu skylda til þess að rannsaka, hverjir hafi þinglesin veð í skipinu, og að haga útborgun fjárins eftir því.

■ **21. gr.** [Ákvæði laga þessara gilda eftir því sem við getur átt um váttryggingafélög önnur en bátaábyrgðarfélög sem váttryggja fiskiskip 100,49 rúmlestir eða minni.]¹⁾

¹⁾ L. 116/1993, 17. gr.

■ **22. gr.** [Ráðherra setur með reglugerð¹⁾ nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um váttryggingaskilmála.]²⁾

¹⁾ Rg. 274/1977, 465/1981, 269/1982, 231/1984 og 673/1994. ²⁾ L. 116/1993, 18. gr.

[Ákvæði til bráðabirgða.]¹⁾

¹⁾ L. 116/1993, 19. gr.

■ **[I.]** Setja skal bátaábyrgðarfélögum félagssamþykktir, þar á meðal ákvæði um eignarhald og félagsslit eigi síðar en á aðalfundi 1994.]¹⁾

¹⁾ L. 116/1993, 19. gr.

■ **[II.]** Bátaábyrgðarfélög hafa frest til 1. janúar 1995 til að færa starfsemi sína að fullu til samræmis við ákvæði laga þessara. Váttryggingasamningar halda gildi sínu fram til þess tíma, að því undanskildu að við eigendaskipti á bátum, sem

undir lögin falla, er nýjum eiganda frjálst að skipta um tryggingafélag.]¹⁾

¹⁾ L. 116/1993, 19. gr.

ELDDRI ÚTGÁFA